

Valtionhallinnon riskienhallintapolitiikkamalli

Johdanto

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata ja arvioida sisäisen valvonnan ja sen osana olevan riskienhallinnan järjestämisen tilaa ja menettelyitä valtionhallinnossa sekä tehdä aloitteita kehittämisestä. Neuvottelukunta on valtioneuvoston asettama, se toimii valtiovarainministeriön yhteydessä ja työtä johtaa valtiovarain controller -toiminto.

Neuvottelukunta on valmistellut riskienhallintapolitiikkamallin, joka valmistuttuaan annetaan neuvottelukunnan suosituksena valtionhallinnon virastoille. Malli ja ohjeet on laadittu viraston oman riskienhallintapolitiikan valmistelun ja muun riskienhallinnan kehittämisen tueksi. Malli määrittelee riskienhallinnan yleiset tavoitteet, vastuut ja toteutuksen keskeiset periaatteet. Virastolla tarkoitetaan ministeriöitä, kirjanpitoyksikköinä toimivia virastoja ja laitoksia sekä tulosohjattuja virastoja ja laitoksia. Myös talousarvion ulkopuolella olevat valtion rahastot sekä erilaiset ohjelmat ja hankkeet voivat tarpeidensa mukaan hyödyntää aineistoa.

Riskienhallintapolitiikkamalli ja ohjeaineisto viedään nettiin, mutta käsittelyn tässä vaiheessa aineisto on koottu yhdeksi asiakirjaksi. Lähiaikoina lausuntokierrokselle tuleva VAHTI-riskienhallintaohje antaa lisää välineitä käytännön työhön.

Tavoitteet

Valtionhallinnon riskienhallintapolitiikkamallilla tuetaan riskienhallinnan kehittämistä virastoissa. Mallin tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää riskienhallinnan käsitteitä, periaatteita, tavoitteita, organisointia, vastuita ja toimintatapoja.

Valtionhallinnon riskienhallintapolitiikkamalli sisältää suositellut vähimmäisvaatimukset viraston riskienhallintapolitiikalle. Tämän lisäksi viraston tulee riskienhallinnan menettelyissään ottaa huomioon toiminnan ja toimintaympäristön erityistekijät. Virasto voi harkita, laatiiko se erillisen riskienhallintapolitiikka-asiakirjan vai sisällyttääkö asiat muihin asiakirjoihin, esim. taloussääntöön tai työjärjestykseen.

Tavoitteena on, että virastolla on ajantasainen, oikea ja riittävän kattava käsitys riskeistään päätöksentekoaan varten sekä selkeästi määritellyt riskienhallinnan vastuut ja seurantajärjestelmä. Lisäksi mallilla tavoitellaan yhtenäisyyttä virastojen kesken, jotta yhteistyö helpottuu ja samoja asioita ei tarvitse suunnitella jokaisessa virastossa alusta lähtien erikseen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Valtiovarain controller -toiminto pyytää lausuntoanne valtionhallinnon riskienhallintapolitiikkamallista, joka valmistuttuaan annetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan suosituksena virastoille. Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuu lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausuntopyynnön jakelu näkyy lausuntopalvelussa. Lausuntopalvelun kautta myös muut kuin pyynnön saaneet voivat antaa lausuntonsa, joten ministeriöt voivat tarvittaessa informoida hallinnonalansa muitakin virastoja lausuntokierroksesta.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseen löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet>Käyttöohjeet.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lisätietoa palvelun käytöstä saa palvelun ylläpidosta lausuntopalvelu.om@om.fi (mailto:lausuntopalvelu.om@om.fi).

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan vastausohjeiden mukaisesti viimeistään 3.2.2017.

Valmistelijat

Neuvotteleva virkamies Riitta Pirhonen, puh. 02955 30480 (riitta.pirhonen@vm.fi)
Valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen, puh. 02955 30345
(esko.mustonen@vm.fi)

Liitteet:

[Riskienhallintapolitiikka_luonnos_20161215.docx](#)

Jakelu:

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Elintarviketurvallisuusvirasto
ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Energiavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Geologian tutkimuskeskus
Helsingin käräjäoikeus
Hätäkeskuslaitos

Ilmatieteen laitos
Innovaatorahoituskeskus Tekes
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Kansallisarkisto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikennevirasto
Liikenteen turvallisuusvirasto
Luonnonvarakeskus
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Maaseutuvirasto
Museovirasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Onnettomuustutkintakeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Patentti- ja rekisterihallitus
Pelastusopisto
Poliisihallitus
Puolustushallinnon rakennuslaitos
Puolustusministeriö
Pääesikunta
Rahoitusvakausvirasto
Rajavartiolaitoksen esikunta
Rikosseuraamuslaitos
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen ympäristökeskus
Suomenlinnan hoitokunta
Säteilyturvakeskus
Terveystieteiden tutkimuslaitos
Tilastokeskus
Tulli
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoasiainministeriö
Vaasan hovioikeus
Valtakunnansyyttäjänvirasto
Valtakunnanvoudinvirasto
Valtiokonttori
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Valtioneuvoston kanslia

Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Verohallinto
Viestintävirasto
Väestörekisterikeskus
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte lisätä tarvittaessa saatteen

Yleistä

Onko aineistokokonaisuus, jossa on riskienhallinnan järjestämistä koskevia ohjeita, riskienhallintapolitiikkamalli sekä liiteaineistoa, käyttökelpoinen riskienhallinnan kehittämisessä?

- Kyllä
- Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa:
- Ei, miksi?

Onko aineiston laajuus sopiva?

- Kyllä
- Ei, aineisto on liian suppea, siihen pitäisi lisätä seuraavia:
- Ei, aineisto on liian laaja, siitä pitäisi poistaa seuraavia:

Onko asioiden esittämistapa riittävän selkeä ja kieleltään ymmärrettävä?

- Kyllä
- Ei, parannusehdotukset:

Riskienhallinnan järjestäminen

Onko riskienhallinnan järjestämistä koskeva osuus sisällöltään käyttökelpoinen riskienhallinnan kehittämisessä?

- Kyllä
- Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa:
- Ei, miksi?

Riskienhallintapolitiikkamalli

Riskienhallintapolitiikkamalli on luonteeltaan suositus. On tarkoitus, että kukin virasto muokkaa siitä joko oman erillisen riskienhallintapolitiikkansa tai poimii tarvittavia osia muihin asiakirjoihinsa (esim. työjärjestykseen, taloussääntöön).

Soveltuuko malli kokonaisuutena riskienhallintapolitiikan pohjaksi?

- Kyllä
- Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa:
- Ei, miksi?

Ovatko luvussa 3 esitettyjen keskeisten käsitteiden määrittelyt riittäviä? Liitteessä on kattavampi käsitteihakemisto.

- Kyllä
- Ei, niitä tulisi muuttaa seuraavasti:

Soveltuvatko luvussa 4 esitetyt tavoitteet pohjaksi viraston riskienhallinnan tavoitteille?

- Kyllä
- Ei, niitä tulisi muuttaa seuraavasti:

Soveltuvatko luvussa 5 esitetyt periaatteet pohjaksi viraston riskienhallinnan periaatteille?

- Kyllä
- Ei, niitä tulisi muuttaa seuraavasti:

Soveltuvatko luvun 6 vastuiden määrittelyt pohjaksi viraston riskienhallinnan vastuiden määrittelylle?

- Kyllä
- Ei, niitä tulisi muuttaa seuraavasti:

Yhteiset luokitukset

Jotta voitaisiin saada vertailukelpoista tietoa, millaisia riskejä on tunnistettu esim. ministeriön koko hallinnonalalla, tarvitaan yhtenäisiä luokituksia.

Aineiston liitteessä 5 on esitetty luokitus, jossa riskit jaetaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Jokaisessa näistä on esimerkkejä, mitä aiheita koskevista riskeistä on kyse.

Ovatko riskiluokittelu ja esimerkit toimivia ja selkeitä?

- Kyllä

- Osittain, niitä tulisi muuttaa seuraavasti:
- Ei, parempi vaihtoehto on tämä:

Riskien arvioinnissa tarkastellaan vaikutuksia ja todennäköisyyttä. Aineiston liitteessä 6 on esitetty asteikot näille.

Ovatko asteikot ja määrittelyt toimivia ja selkeitä?

- Kyllä
- Osittain, niitä tulisi muuttaa seuraavasti:
- Ei, parempi vaihtoehto on tämä:

Vapaamuotoista palautetta

Palautetta riskienhallintapolitiikkamallista edellä olleiden vastausten lisäksi:

Palautetta riskienhallintapolitiikkamallin liitteistä:

Riskienhallintapolitiikkamallin käännös ruotsiksi

Onko riskienhallintapolitiikkamallia koskevasta suosituksesta tarpeen tehdä jollekin hallinnonalanne virastolle käännös ruotsiksi?

- Kyllä, kokonaan näitä virastoja varten
- Osittain, nämä osat olisi hyvä saada ruotsiksi
- Ei

Muut kehittämissuhteet

Tässä voitte esittää tarvittaessa muita kehittämissuhteita, jotka eivät tulleet esiin edellä olevissa vastauksissa:

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostomuotoja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Mustonen Esko

Pirhonen Riitta
Valtiovarainministeriö